EDUSKUNNAN KANSLIA
Hallinto- ja palveluosasto
Rauhio, Luukko, Nokela, Peltonen

MUISTIO
5.6.2018

Tarkastusvaliokunnalle

EDUSKUNNAN KANSLIAN VUODEN 2017 TOIMINTA JA PERUSKORJAUKSEN KUSTANNUSTEN HALLINTA

1. Eduskunnan kanslian vuoden 2017 toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

1.1. Yleistä

Eduskunnan kanslian vuoden 2017 toimintakertomus on laadittu ottaen entistä laajemmin huomioon valtiokonttorin toimintakertomuksen laatimisesta antamat ohjeet. Toimintakertomuksessa kanslian toimintayksiköt ja sisäinen tarkastus arvioivat vuodelle 2017 asettamiensa ja tulossuunnitelmaan kirjattujen tavoitteidensa toteutumista.

Erityisesti kanslian strategiaan pohjautuvat toimenpiteet toteutuivat, etenivät tai käynnistyivät suunnitellusti. Toimenpiteet koskivat

- päätöksenteon säännönmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden varmistamista,
- strategialähtöistä toiminnan, sähköisten työmenetelmien ja verkkopalvelujen kehittämistä,
- avoimuuden edistämistä asioiden valmisteluvaiheessa,
- Suomi 100 -tapahtumia,
- vierailijapalvelujen kehittämistä,
- tavoite- ja kehityskeskustelukäytäntöjen kehittämistä,
- kanslian toimintojen kehittämistä Eduskuntatalon käyttöönotossa
- sekä taloudelliset laskelmat -palvelun edelleen kehittämistä.

Kanslian toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta sekä tuotoksia ja laadunhallintaa on toimintakertomuksessa tarkasteltu ennen kaikkea siitä näkökulmasta, miten kanslian tuottamat palvelut vastaavat kansanedustajien työn tarpeisiin. Kanslialle osoitetut tehtävät on kyetty hoitamaan laadukkaasti annettujen resurssien puitteissa ja kansanedustajille tehdyn palvelukyselyn mukaan kansanedustajat ovat edelleen hyvin tyytyväisiä kanslian palveluihin.

Kanslian johtoryhmä käsitteli toimintakertomusta kokouksissaan 19.3. ja 3.4.2018. Johtoryhmän hyväksymät tarkennukset ja täydennykset sisältyvät toimintakertomukseen. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman johtoryhmä käsitteli kokouksissaan 22.1. ja 29.1.2018. Kansliatoimikunta käsitteli sen 5.4.2018.

1.2. Henkilöstö

Toimintakertomukseen on koottu oleellisimpia henkilöstöä koskevia tietoja ja tunnuslukuja. Niitä on käsitelty tarkemmalla tasolla vuoden 2017 henkilöstötilinpäätöksessä. Kanslian henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 537 henkilöä, joista 104 oli kansanedustajan avustajia. Heidän tuottamiensa henkilötyövuosien määrä oli 539,3 ja henkilötyövuoden hinta oli 63 571 euroa/htv.

1.3. Tilinpäätösanalyysi

Eduskunnan kanslian vuoden 2017 tilinpäätöksen tärkeimmät tunnusluvut ja selvitys pääasiallisista muutosten syistä ovat seuraavat:

- *Eduskunnan kanslian toimintamenot olivat 51,00 milj. euroa*, mikä on 0,92 milj. euroa (1,8 %) vähemmän kuin vuonna 2016. Talousarviossa kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan kanslian palveluksessa olevien kansanedustajien avustajien kustannukset 4,54 milj. euroa. Suurimpana yksittäisenä syynä menojen vähenemiselle oli palkkamenojen pieneneminen 0,8 milj. eurolla.
- *Eduskunnan kanslian toimintamenot alittivat talousarvion 3,03 milj. eurolla***.** Kanslian toimintayksiköistä vain kiinteistötoimisto ylitti määrärahansa (0,44 milj. euroa). Ylitys johtui Pikkuparlamentin laajasta ja ennakoimattomasta viemärikorjauksesta sekä kiinteistöveron noususta.
- *Eduskunnan kanslian palkkamenot henkilösivukuluineen ilman kansanedustajien avustajien palkkoja olivat 27,42 milj. euroa*, mikä on 0,90 milj. euroa (3,1 %) vähemmän kuin vuonna 2016. Palkkamenojen vähenemiseen vaikuttivat etenkin työnantajamaksujen 1,9 %:n pieneneminen vuodesta 2016 vuoteen 2017 sekä kilpailukykysopimuksen mukainen 30 %:n lomarahaleikkaus. Palkkamenoihin lisäävästi vaikuttivat suoritusarviointien ja vaativuusluokkien korotukset.
- *Peruskorjauksen toimintamenot olivat 5,88 milj. euroa*, mikä alitti talousarvion 1,01 milj. eurolla.
- *Peruskorjauksen investointimenot olivat 34,62 milj. euroa ja vuodelle 2018 siirtyi 17,21 milj. euroa***.** Peruskorjaukseen oli talousarviossa 44,00 milj. euron määräraha. Peruskorjaukseen käytettiin 34,62 milj. euroa, joka koostui vuoden 2016 siirtomäärärahasta 7,83 milj. euroa ja vuoden 2017 talousarviomäärärahasta 26,79 milj. euroa.
- *Eduskunnan menot (ilman arvonlisäveroja, eduskunnan oikeusasiamiestä sekä Naisille suunnattua innovaatiopalkintoa) olivat 124,6 milj. euroa*, mikä on 4,9 milj. euroa (3,8 %) vähemmän kuin vuonna 2016.

Eduskunnan talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät vain eduskuntaryhmien avustajatuen osalta (0,23 milj. euroa). Syynä ylitykseen oli Sinisen eduskuntaryhmän perustaminen ja ryhmän siirtyminen ns. ryhmäkansliamalliin. Kaikkien muiden momenttien määrärahat riittivät.

2. Eduskuntatalon peruskorjauksen lopputulos ja kustannusten hallinta

2.1. Eduskuntatalon peruskorjauksen tilanne 7.6.2018

Eduskuntatalon peruskorjaus jatkuu aiemmin tehtyjen suunnitelmien mukaisesti kuluvana vuonna 2018. Työhön kuuluvan Eduskuntapuistikon (Pohjoisen Rautatienkadun puoleisessa päädyssä) ennallistaminen saadaan sopimuksen mukaan valmiiksi 30.6. Kesällä 2018 tehdään myös talotekniikan säätötöitä ja eräitä takuutöitä. Sekä Eduskuntatalossa että muissa kiinteistöissä on lisäksi vielä tänä ja ensi vuonna tarkoitus toteuttaa joitakin jälki- ja täydennystöitä mm. turvallisuuteen ja tekniikan yhdenmukaistamiseen liittyen.

Eduskuntatyön kannalta olennaista on ollut kuitenkin, että Eduskuntatalo saatettiin ottaa käyttöön 5.9.2017. Tätä oli edeltänyt rakennusvalvonnan lopputarkastus 15.8. ja urakan vastaanottotarkastus 14.8. Muuttotyöt väistötiloista Eduskuntataloon saatettiin loppuun elokuun 2017 jälkimmäisellä puoliskolla.

2.2. Hankkeen kustannushallinnan periaatteita

Peruskorjauksessa eduskunnan kiinteistöllä olevien kohteiden urakat budjetoitiin, kilpailutettiin ja hankittiin rakennuskohtaisesti. Ensimmäisenä toteutettiin B- ja A-rakennusten (Eduskuntatalon pohjois- ja eteläpuolella olevat lisäsiivet) peruskorjaus, tämän jälkeen C-rakennus (kirjaston ja hallinnon talo), M-rakennus (maanalaiset tilat), D-rakennus (entinen Kaupunkiliiton talo) ja viimeksi E-talo (Eduskuntatalo). Seuraavassa kiinnitetään huomiota Eduskuntatalon urakkaan.

Urakkamuoto valittiin siten, että toteutuksen ja kustannusten riskiä jaettiin tilaajan ja pääurakoitsijan kesken. Tähän päästiin sopimalla totuttamistavaksi tavoite- ja kattohintainen projektinjohtourakka, jossa urakoitsija maksaa sovitun (10 %) tavoitehinnan ylityksestä.

Budjetoinnissa varauduttiin lisäksi rakennusaikaisen kustannustason nousuun indeksiehdolla ja lisäksi varauduttiin taloudellisesti suurissa peruskorjausurakoissa väistämättä tuleviin yllättäviin muutostöihin.

Toteutusvaiheessa tilaajan edustajat valvoivat aktiivisesti alihankintojen kilpailutusta ja kustannusten muodostumista ja ajat tarkastivat toteutuskustannusten laskut liitteineen. Lisäksi hanketta varten otettu rakennuttajakonsultti raportoi tilaajaa kuukausittain kustannusten kertymästä.

Kustannuskertymästä laaditun raportin yhteenveto toimitetiin säännöllisesti eduskunnan. sisäiselle tarkastukselle ja viimeisin versio liitettiin peruskorjauksen johtoryhmän ja rakennustoimikunnan pöytäkirjoihin. Rakennustoimikunta käsitteli myös hankkeen kannalta olennaisimmat kysymykset.

2.3. Peruskorjausurakan taloudellinen loppuselvitys

Eduskuntatalon projektinjohtourakan taloudellinen loppuselvitys on vielä kesken ja valmistuu alkusyksystä. Taloudellisen loppuselvityksen periaatteet on kuitenkin käsitelty ja hyväksytty rakennustoimikunnassa. Niiden perusteella pystytään esittämään luotettavat arviot urakkakokonaisuuden loppusummista.

Eduskuntatalon peruskorjauksen toteutuvat noin 116 miljoonan (alv 0%) euron kustannukset jäävät alle toteutuspäätöksen yhteydessä arvioiduista 125 miljoonasta (alv 0%) eurosta.[1] Budjetissa varauduttiin siihen, että kustannukset voivat toteutua kattohintaan asti. Toteutunut tavoitehinnan ylitys jäi kuitenkin vähäiseksi ja tästä ylityksestä pääurakoitsija maksaa edellä sanotun periaatteen mukaisesti 10 %. Rakennusaikaisen kustannustason muutoksesta, johon varauduttiin indeksiehdolla, toteutui vain vähäinen lisäys. Ennalta-arvaamattomat muutostyöt pysyivät sille varatun määrärahan puitteissa.

[1] Myös eduskuntakiinteistöjen peruskorjauksen kokonaiskustannukset, huomioiden myös vielä tiedossa olevat jälki- ja täydennystyöt, jäävät jonkin verran alle viimeisen kustannusarvion 272,5 miljoonasta eurosta.

Eduskuntatalon peruskorjauksen päätöksentekoajankohtana arvioitujen ja toteutuvien kustannusten vertailu on liitteenä.

LIITE: Toteutuskustannukset € (alv 0%), E-rakennus

	Budjetti (Raktmk 5.6.2014)	Toteutus (20.5.2018)
Projektinjohtourakka	**100 178 300,00**	**95 227 887,00**
• Projektinjohtopalkkio	8 200 000,00	8 200 000,00
• Johto-, hallinto- ja kalustekorvaus	1 730 000,00	1 730 000,00
• Hankintakustannus, sis. lisä-ja muutostyöt	83 528 000,00	85 197 887,00
• Paternoster	750 000,00	sis. ed.
• Tavon ja kattohinnan välinen osuus (toteuma urakoitsijan osuus ylityksestä)	6 720 300,00	**- 131 583,00**
Rakennuskustannusindeksi	**3 000 000,00**	**179 520,00**
PEM (konservoinnit, kalustus- ja valaisinkunnostukset, kiinteät. kalusteet, hissien pintojen kunnostus) (ennuste)	**2 500 000,00**	**2 097 541,00**
Suunnittelu ja rakennuttaminen (ennuste)	**14 835 000,00**	**14 500 000,00**
Erilliset urakkasopimukset:		
Rakennusautomaatio, Hissit ja Putkiposti	**2 030 000,00**	**1 470 000,00**
Muita kustannuksia (mm. etukäteen tehtyjä konservointitöitä, turvaportit, opastetelineet) + lisäkustannusarvio yllätyksille (ennuste)	**2 735 000,00**	**2 300 000,00**
Kustannukset yhteensä n.	**125 000 000,00**	**115 705 824,00**

EDUSKUNTA